STO
SLOVENSKA TURISTIČNA ORGANIZACIJA

I FEEL SLOVENIA

PODNEBNI AKCIJSKI NAČRT 2024–2030

SLOVENSKA TURISTIČNA ORGANIZACIJA: NETO NIČELNE EMISIJE DO LETA 2050

#ifeelsLOVEnia
#myway

Zahvala

PODNEBNI AKCIJSKI NAČRT 2024–2030 – Slovenska turistična organizacija: Neto ničelne emisije do leta 2050

Objavila Slovenska turistična organizacija (2026)
www.slovenia.info

STO SLOVENSKA TURISTIČNA ORGANIZACIJA | I FEEL SLOVENIA

Dimičeva ulica 13,
SI-1000 Ljubljana, Slovenija
Vse pravice pridržane.

Podprla Evropska potovalna komisija (2025) v Bruslju.
www.etc-corporate.org

EUROPEAN TRAVEL COMMISSION

Evropska potovalna komisija
Rue du Marché aux Herbes 61
1000 Bruselj, Belgija

Uredila družba AGEG Tourism for Sustainability
www.ageg-tourism.de

AGEG Tourism for Sustainability

Barbara Fritz, strokovnjakinja za trajnostni turizem
Lastnica in direktorica

Fotografija: Triglav, Aleš Zdešar
Avtorske pravice © Slovenska turistična organizacija, 2025
Tisk: Rolgraf d.o.o. • Naklada: 250

Bohinjsko jezero, fotografija: Ciril Jazbec

Pokljuka, fotografija: Ciril Jazbec

“

Slovenija, ki leži v osrčju Evrope, je prepoznana kot vodilna država na področju zelenega in trajnostnega turizma. Trajnostnost je globoko zakoreninjena v identiteto države, saj sta skrb za naravo in premišljen način življenja sestavni del vsakdana mnogih Slovencev.

Kazalo

1 **Slovenija: zelena in trajnostna turistična destinacija** 6

2 **Čas je za podnebne ukrepe v turizmu** 10

3 **Časovnica podnebnih ukrepov STO** 14

4 **Vloga STO kot nacionalne turistične organizacije pri načrtovanju podnebnih ukrepov** 16

5 **Kako smo začeli** 18

6 **Ključni elementi podnebnega akcijskega načrta** 22

7 **Podnebni ukrepi STO** 24

Sodelujemo 26
Merimo 27
Zmanjšamo 30
Obnovimo 33
Financiramo 34
Prilagajamo se 36
Komuniciramo 37

Obala Ankarana, fotografija: Jaka Ivančič

1 Slovenija: zelena in trajnostna turistična destinacija

Slovenija, ki leži v osrčju Evrope, je prepoznana kot vodilna država na področju zelenega in trajnostnega turizma. Trajnostnost je globoko zakoreninjena v identiteto države, saj sta skrb za naravo in premišljen način življenja sestavni del vsakdana mnogih Slovencev. Leta 2016 je Slovenija postala prva država na svetu, ki jo je mednarodna organizacija Green Destinations razglasila za »zeleno destinacijo«.

Slovenska turistična organizacija (STO) je nacionalna organizacija, odgovorna za načrtovanje in izvajanje trženja celovitih turističnih produktov in storitev Slovenije. STO je zaupana vrsta nalog, povezanih z razvojem slovenskega turizma. S sistematičnim načrtovanjem, razvojem in promocijskimi dejavnostmi, trajnostno in digitalno preobrazbo, upravljanjem destinacij in sodobnim pristopom k pozicioniranju Slovenije na svetovnem turističnem zemljevidu je STO v zadnjih letih utrdila prepoznavnost in ugled države ter poskrbela, da je poznana kot varna in pristna butična destinacija, ki je zavezana trajnostnosti ter ravna odgovorno do naravnega okolja, gostov, lokalnega prebivalstva ter turističnih delavcev, podjetij in ponudnikov.

Vloga STO je v mnogih pogledih omejena na trženje in promocijo, saj je Ministrstvo za gospodarstvo, turizem in šport osrednji javni organ, ki določa turistično politiko in regulativni okvir, usklajuje sektor na nacionalni ravni ter oblikuje in upravlja ukrepe javne podpore za turizem in gostinstvo. Ministrstvo za okolje, podnebje in energijo je ključni javni organ, odgovoren za reševanje sedanjih in prihodnjih izzivov na področjih varstva okolja, učinkovite oskrbe z energijo in sodobnih energetskih politik, kot je povečanje deleža obnovljivih virov energije in obvladovanje podnebnih sprememb v različnih sektorjih.

Zakaj je Slovenija vodilna trajnostna turistična destinacija?

Mednarodna prepoznavnost

Prizadevanja in dosežke Slovenije na področju trajnostnega razvoja turizma so prepoznale tudi mednarodne organizacije, kot so Green Destinations, organizacija GSTC, Evropska potovalna komisija (ETC) in Svetovna turistična organizacija (UN Tourism). Zavezanost Slovenije trajnostnemu razvoju so prepoznali tudi številni priznani mednarodni mediji, še posebej National Geographic, ki je leta 2017 državi podelil prestižno nagrado Destination Leadership Award za trajnostno upravljanje destinacije, in Condé Nast Traveller, ki je Slovenijo postavil na prvo mesto med destinacijami, ki jih je vredno obiskati v letu 2021 zaradi njenih prizadevanj na področju varstva okolja, usmerjenih v prihodnost.

STO trenutno opravlja podpredsedniško funkcijo v delovni skupini Chapter Earth pri Evropski potovalni komisiji. Evropska potovalna komisija podpira pripravo podnebnega akcijskega načrta STO.

Odločna nacionalna zavezanost trajnostnemu razvoju turizma

S svojimi politikami in izobraževalnimi pobudami, namenjenimi ohranjanju naravne in kulturne dediščine, je Slovenija trdno zavezana trajnostnosti. To se kaže tudi v Strategiji slovenskega turizma 2022–2028, ki se osredotoča na privabljanje okoljsko ozaveščenih popotnikov, spodbujanje podnebnih ukrepov v slovenskem turističnem sektorju ter zagotavljanje visokokakovostne in odgovorne turistične ponudbe.

STO je imela ključno vlogo pri nastajanju in oblikovanju te vizije ter spodbujanju splošnega soglasja v celotni industriji. Kar se je začelo s strateško usmeritvijo, se je razvilo v načelo vsakodnevnega delovanja, ki ga upošteva široka mreža deležnikov in je vgrajeno v slovenski turizem kot skupna vrednota in cilj.

Okvir trajnostnega razvoja turizma

Slovenija je na nacionalni ravni vzpostavila trden okvir trajnostnega razvoja turizma. Zelena shema slovenskega turizma (ZSST), ki jo je oblikovala STO, je nacionalni program za spodbujanje trajnostnosti v turizmu, ki je usklajen z mednarodno priznanimi standardi (med njimi so globalni kriteriji trajnostnega turizma (GSTC) in standard Green Destinations). Ta celovit pristop označevanja Slovenia Green je namenjen destinacijam, parkom, nastanitvam, restavracijam, turističnim agencijam in drugim ponudnikom turističnih storitev. V letu 2025 je bilo v Zeleno shemo slovenskega turizma vključenih 58 potrjenih destinacij, ki skupaj predstavljajo 90 odstotkov vseh nočitev v Sloveniji, ter več kot 220 turističnih podjetij in ponudnikov, ki so združeni pod enotno nacionalno oznako trajnostnosti. STO je razvila in upravlja več znakov, ki odražajo njeno zavezanost trajnostnosti, varnosti in pristnosti, kot je znak Green & Safe, ki poudarja visoke higienske in trajnostne standarde za turistične ponudnike in destinacije, ter Edinstvena doživetja Slovenije, ki spodbuja kakovostne lokalne izdelke in izkušnje. Pobuda Zelena in zdrava pisarna pomaga destinacijam ter turističnim podjetjem in ponudnikom pri razvoju navad v pisarnah, ki bodo odgovorne, nizkoogljične in se bodo osredotočale na dobro počutje zaposlenih. S tem se bo trajnostnost, ki se bo začela v pisarnah, razširila po celotnem spektru slovenskega turizma.

Prizadevanja STO temeljijo na sodelovanju s turističnimi deležniki. Sodelovanje, partnerstvo in skupne vrednote so v središču vseh pobud STO za podporo turističnemu sektorju, da bo bolj odporen in pripravljen na prihodnost.

Raznolika, pristna in trajnostna turistična ponudba

Slovenija je zelena že po naravi. Je edina država v Evropi, kjer se stikajo štiri geografska območja: Alpe, Sredozemlje, Panonska nižina in Kras. Država ima izjemno biotsko raznovrstnost, pri čemer okrog 13 odstotkov predstavljajo zaščitena območja, 35 odstotkov je vključenih v območja Natura 2000, gozdovi pa pokrivajo tri petine površine države. Slovenska mesta ležijo v neposredni bližini narave – gozdov, rek in zelenih površin.

Poleg bogate in osupljive naravne dediščine so slovenski turistični produkti oblikovani na podlagi trajnostnega razvoja in pristnosti. Slovenska turistična ponudba temelji na naravni, kulturni in kulinarični raznolikosti države ter njeni kulturni dediščini. Osredotoča se na aktivnosti na prostem in pristno kulinariko, ki uporablja lokalne sestavine. Zaradi vseh teh prednosti je STO pred več kot desetletjem prepoznala zelen trajnostni turizem kot ključno razvojno priložnost Slovenije.

Cilj podnebnega akcijskega načrta STO

Cilj je opredeliti in opisati dejavnosti, ki jih lahko STO izvede za zmanjšanje svojega ogljičnega odtisa. Načrt prav tako vključuje ukrepe za ozaveščanje o podnebnih spremembah v celotnem slovenskem turističnem sektorju. Kot nacionalna turistična organizacija smo odgovorni, da svoje partnerje na nacionalni ravni, podjetja, ponudnike in destinacije, motiviramo in izobražujemo.

Izvir Kamniške Bistrice, fotografija: Iztok Medja

Zdaj je čas za naslednji korak – pospešitev podnebnih ukrepov.

Kočevski gozd, fotografija: Ciril Jazbec

2 Čas je za podnebne ukrepe v turizmu

Turizem je eden ključnih gonilnikov svetovnega gospodarstva. Ustvarja delovna mesta, bistveno prispeva h gospodarskemu razvoju, podpira lokalne skupnosti in dviga kakovost življenja v destinacijah. Hkrati pa je turizem tudi glavni vzrok emisij toplogrednih plinov, ki povzročajo globalno segrevanje. Ekstremni vremenski pojavi, kot so zime brez snega v Alpah, hude poplave ter suše in gozdni požari v Sredozemlju in Srednji Evropi, ogrožajo status Evrope kot vodilne turistične destinacije.

Obvladovanje podnebnih sprememb je eden največjih izzivov, s katerim se trenutno sooča evropska turistična industrija.

Podnebne spremembe so resna grožnja tudi slovenski turistični industriji, ker vključujejo povečano poplavno ogroženost, zemeljske plazove, obsežne požare v naravi in izredne vremenske dogodke, kot je močno deževje. Še posebej so na udaru zimski športi zaradi vse tanjše snežne odeje in naraščajočih temperatur. Na obalnih in v zaledних območjih se soočajo z vse večjim tveganjem za pomanjkanje vode, medtem ko imata huda vročina in nepredvidljivo vreme vse večji vpliv na aktivnosti na prostem in življenje v mestih.

Ne smemo pozabiti, da so izzivi, ki jih predstavljajo podnebne spremembe, tudi priložnost za inovativnost in trajnostni razvoj.

Slovenija se dejavno odziva na te izzive z osredotočanjem na trajnostnost, razvojem strategij za blaženje in prilagajanje ter z izvajanjem ukrepov, kot sta varčevanje z vodo in obnova infrastrukture za blaženje vplivov in zmanjšanje ogljičnega odtisa. Država je prepoznala potrebo po zmanjšanju emisij in prilagoditvi spreminjajočim se razmeram zaradi podnebnih sprememb. V pripravi so regionalne strategije in akcijski načrti, v katerih je turizem eden glavnih sektorjev.

Leta 2023 je STO naredila pomemben korak k podnebnim ukrepom v turizmu in uradno podpisala Glasgowsko deklaracijo o podnebnih ukrepih v turizmu.

Leta 2023 je STO podpisala Glasgowsko deklaracijo o podnebnih ukrepih v turizmu

Podnebni ukrepi v turizmu prek Glasgowske deklaracije

Glasgowska deklaracija o podnebnih ukrepih v turizmu je najcelovitejša globalna zaveza turističnega sektorja, ki se je zavezal prepolovitvi emisij do leta 2030 in doseganju neto ničelnih emisij do leta 2050. Deklaracija zagotavlja okvir, ki prvič v zgodovini združuje turistične deležnike po vsem svetu na podlagi petih skupnih zavez, ki bi se morale uporabiti za oblikovanje vseh podnebnih akcijskih načrtov: 1) merimo, 2) zmanjšamo, 3) financiramo, 4) sodelujemo in 5) obnovimo.

Strategija slovenskega turizma 2022–2028 poziva celoten turistični sektor, naj podpre zaveze Glasgowske deklaracije s ciljem ogljično nevtralnega turizma. STO je skupaj z drugimi organizacijami podpisala Glasgowsko deklaracijo in se zavezala:

- **podpori globalnih podnebnih ciljev za prepolovitev emisij do leta 2030 in doseganje neto ničelnih emisij do leta 2050,**
- **oblikovanju svojega podnebnega akcijskega načrta v 12 mesecih od podpisa deklaracije (ali posodobitvi obstoječih načrtov) in začetku njegovega izvajanja,**
- **uskladitvi podnebnega akcijskega načrta s petimi zavezami Glasgowske deklaracije (merimo, zmanjšamo, obnovimo, sodelujemo in financiramo),**
- **vsakoletnemu javnem poročanju o napredku v primerjavi z vmesnimi in dolgoročnimi cilji ter o sprejetih ukrepih,**
- **delu v duhu sodelovanja z izmenjavo dobrih praks in rešitev, širjenjem informacij, ki tudi druge organizacije spodbujajo, da podpišejo deklaracijo, in medsebojno podporo pri čim hitrejšem doseganju ciljev.**

Podnebni akcijski načrt STO določa svoje ukrepe in je namenjen pospeševanju podnebnih ukrepov v slovenskem turizmu v skladu s Strategijo slovenskega turizma 2022–2028, Dolgoročno podnebno strategijo Slovenije do leta 2050 in Glasgowsko deklaracijo. Vključuje začetno obdobje šestih let (2024–2030) in se osredotoča na ključna območja vpliva STO. Pri oblikovanju podnebnega akcijskega načrta bo STO sodelovala z vsemi ustreznimi turističnimi deležniki od turističnih podjetij in ponudnikov do destinacij, zasebnih in javnih organov ter obiskovalcev in, kar je najpomembneje, z lokalnimi prebivalci.

> **Naš cilj je doseči neto ničelne emisije pri našem poslovanju in pospešiti razvoj ogljično nevtralnega turizma v Sloveniji**

Logarska dolina, fotografija: Iztok Medja

3 Časovnica podnebnih ukrepov STO

Spodnja infografika prikazuje ključne korake za dosego podnebnih ciljev.

OGLJIČNI ODTIS SLOVENSKE TURISTIČNE ORGANIZACIJE

Na začetku naša strategija neto ničelnih emisij vključuje zmanjšanje naših emisij za **50 %** do leta 2030

Naš podnebni cilj je ohraniti dvig globalne temperature pod **1,5 °C**

303,28 (v tonah CO_2e)

Skupni ogljični odtis (2023)

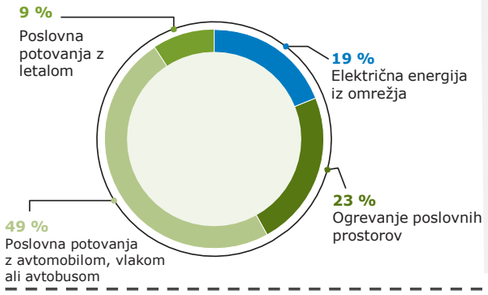

OGLJIČNI ODTIS SLOVENSKEGA TURIZMA (2023)

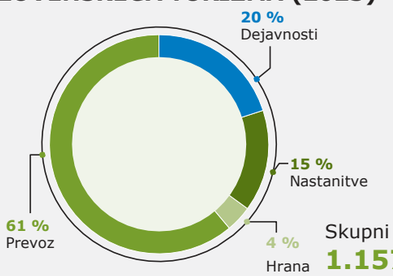

Skupni ogljični odtis (2023)
1.157.285,67 t CO_2

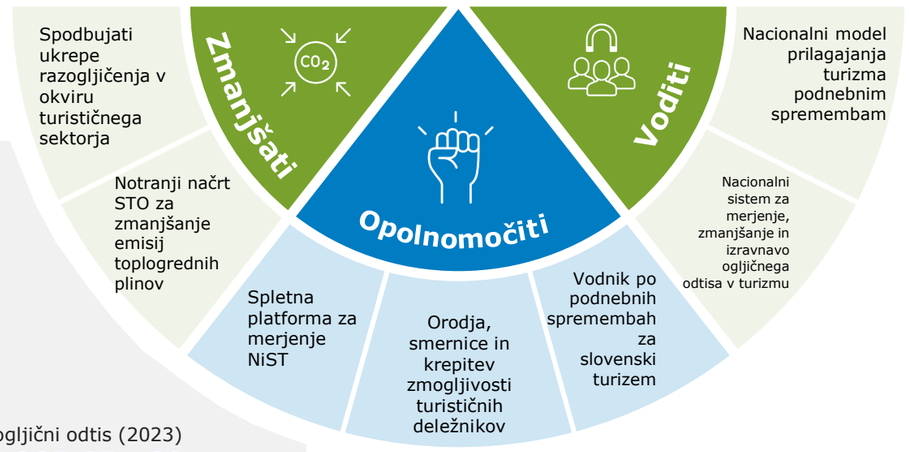

POSPEŠITEV PREOBRAZBENIH SPREMEMB V SLOVENSKEM TURIZMU S PODNEBNIMI UKREPI

GLOBALNO SODELOVANJE ZA POSPEŠITEV PODNEBNIH UKREPOV

Glasgow Declaration – Climate Action in Tourism

- **Svetovna turistična organizacija**
- **Delovna skupina Chapter Earth pri Evropski potovalni komisiji**

PODPORA SLOVENSKEMU TURISTIČNEMU SEKTORJU PRI PREPOLOVITVI EMISIJ DO LETA 2030

SPODBUJANJE TRAJNOSTNIH PRODUKTOV, STORITEV IN PRAKS Z NIZKIMI EMISIJAMI OGLJIKA

Prek Zelene sheme slovenskega turizma se spodbuja:

- trajnostne destinacije,
- trajnostne nastanitve,
- trajnostne restavracije,
- trajnostne znamenitosti,
- trajnostne turistične agencije,
- trajnostne parke,
- kongresne centre,
- gorska središča.

- Promocija nizkoogljičnega prometa in aktivnega potovanja za doživetje Slovenije
- Promocija pristnih in trajnostnih doživetij v Sloveniji
- Promocija lokalnih in pristnih slovenskih produktov in obrti
- Promocija regenerativnih potovanj, ki ohranjajo biotsko raznovrstnost

IZBOLJŠANJE ZNANJA IN SPRETNOSTI SLOVENSKIH TURISTIČNIH DELEŽNIKOV GLEDE PODNEBNIH UKREPOV PREK:

- delavnic za krepitev zmogljivosti o podnebnih ukrepih v turizmu,
- orodij in smernic za različne turistične sektorje glede merjenja in zmanjšanja emisij toplogrednih plinov,
- vodnika po podnebnih spremembah za slovenski turizem,
- vključitve dejavnosti, povezanih s podnebnimi ukrepi, v merila Zelene sheme slovenskega turizma in njene programe usposabljanja.

SPLETNE PLATFORME ZA SLOVENSKE TURISTIČNE DELEŽNIKE

Spletna platforma NiST je namenjena merjenju. Uporabljala se bo tudi za merjenje vpliva slovenskega turizma in objavo letnih emisij toplogrednih plinov, ustvarjenih v sektorju. Druge platforme STO bodo podpirale slovenske turistične ponudnike in destinacije ter jim nudile dostop do informacij, smernic, praktičnih orodij, krepitve zmogljivosti in primerov dobrih praks v povezavi s podnebnimi ukrepi v turizmu.

POSPEŠITEV ZELENEGA PREHODA V SLOVENSKEM TURIZMU S PODNEBNIMI UKREPI

Slovenska turistična organizacija je vodilna organizacija v državi za trženje turizma. Spodbujala in pospešila bo proces načrtovanja podnebnih ukrepov, s čimer bo dala spodbuden zgled organizacijam za destinacijski management ter turističnim ponudnikom.

ČASOVNICA

2023

Podpis Glasgowske deklaracije
STO ima podpredsedniško vlogo v delovni skupini Chapter Earth pri Evropski potovalni komisiji.

2024

Strateška delovna skupina STO za pripravo podnebnega akcijskega načrta
Priročnik o podnebnih ukrepih za slovenski turizem
Podnebni akcijski načrt
Sodelovanje z nacionalnimi organizacijami

2025

Objava podnebnega akcijskega načrta
Vzpostavljena je digitalna platforma NiST za merjenje
Nacionalni model za merjenje emisij toplogrednih plinov

2030

Emisije iz poslovanja STO **so zmanjšane za 50 %.**
Podnebni ukrepi so vključeni v Zeleno shemo slovenskega turizma.
Platforma NiST vključuje informacije o meritvah.
Platforma STO vključuje dobre prakse, orodja in smernice.

2050

Poslovanje STO

NETO NIČELNE EMISIJE OGLJIKA

Slovenska Istra, fotografija: Mitja Kobal

4 Vloga STO kot nacionalne turistične organizacije pri načrtovanju podnebnih ukrepov

Spodbujanje podnebnih ukrepov v turizmu: STO je nacionalna organizacija, ki načrtuje in izvaja trženje celovite turistične ponudbe v Sloveniji ter skrbi za razvoj turizma. S sistematičnim načrtovanjem, razvojem in promocijskimi dejavnostmi ter trajnostno in digitalno preobrazbo izboljšuje prepoznavnost in ugled države.

Trajnostnost je temeljni steber naše turistične politike

STO ima vodilno vlogo pri vodenju turističnih deležnikov po poti do trajnostnosti. Na tej podlagi vključuje naslednji korak dejavno podporo partnerjem v sektorju pri spodbujanju podnebnih ukrepov.

Pregled vloge STO v zvezi s podnebnimi ukrepi:

Voditi

Pospešujemo spremembe in zeleni prehod v turizmu

Kot nacionalna turistična organizacija ima STO vodilno vlogo pri promociji Slovenije kot trajnostne turistične destinacije, zato bo spodbujala spremembe in pospešila podnebne ukrepe najprej v svoji organizaciji. Poleg tega bo podpirala širši proces načrtovanja podnebnih ukrepov z dajanjem zgleda organizacijam za destinacijski management in turističnim ponudnikom.

Opolnomočiti

Spodbujamo podnebne ukrepe v slovenskih turističnih destinacijah

Kot krovna organizacija bo STO opolnomočila deležnike na njihovi poti do neto ničelnih emisij s krepitvijo potrebnih zmogljivosti za ukrepanje. Ta prizadevanja vključujejo zagotavljanje praktičnih orodij in smernic ter vzpostavitev digitalne platforme za merjenje. Cilj je pospešiti podnebne ukrepe, izboljšati spretnosti in znanja v zvezi s podnebnimi ukrepi ter spodbuditi sodelovanje med turističnimi deležniki v Sloveniji.

Zmanjšati

Merimo, zmanjšamo in blažimo emisije

STO se najprej osredotoča na merjenje in pospešeno zmanjšanje svojih emisij, pri tem pa spodbuja tako delovanje tudi pri drugih turističnih deležnikih, s čimer prispeva h globalnim prizadevanjem v boju proti podnebnim spremembam.

Debeli rtič, fotografija: Jaka Ivančič

5 Kako smo začeli

Podnebni akcijski načrt je bil oblikovan v okviru jasno opredeljenega postopka v desetih korakih.

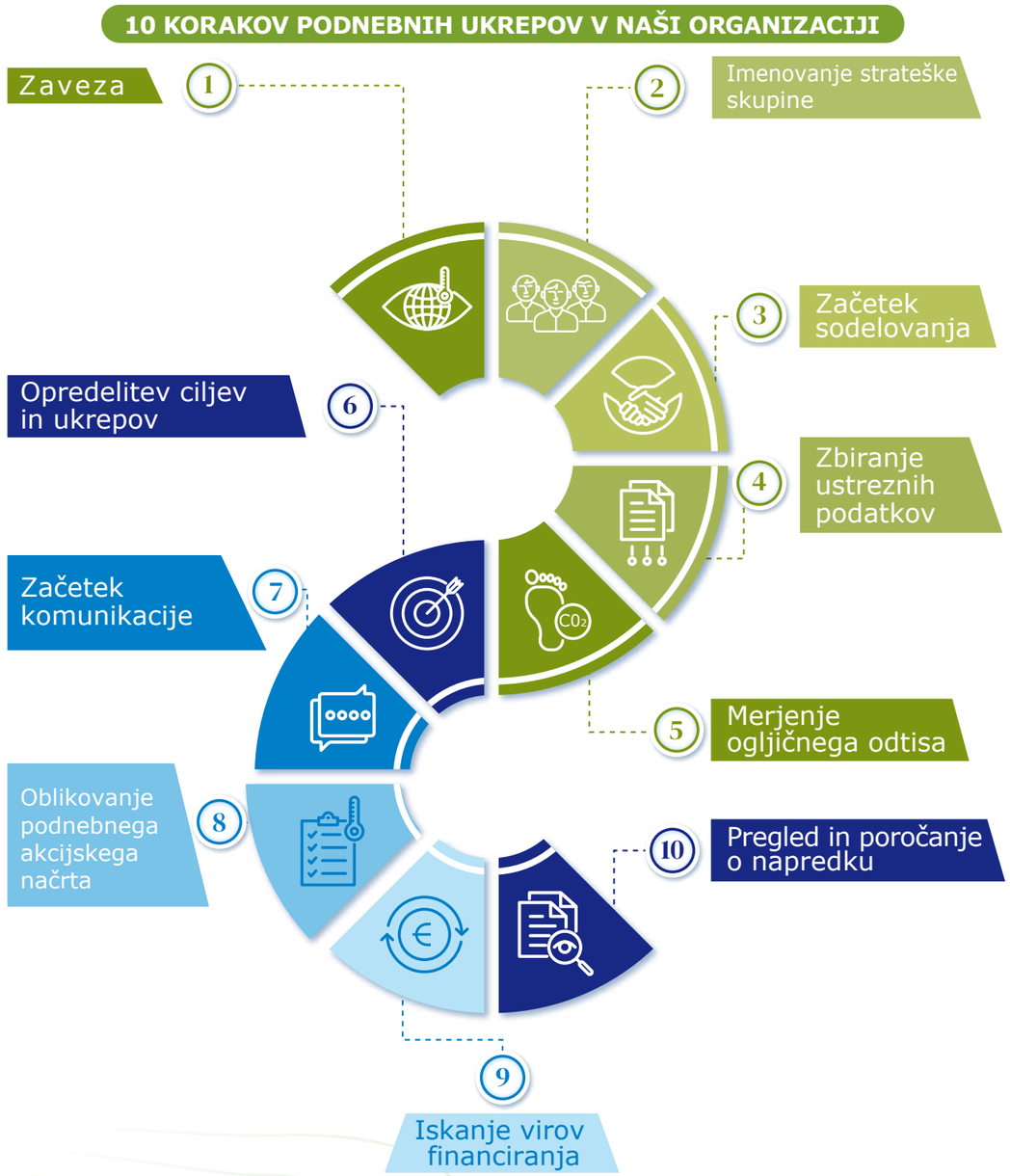

10 korakov podnebnih ukrepov v naši organizaciji

01 Zaveza

Septembra 2023 je STO podpisala Glasgowsko deklaracijo o podnebnih ukrepih v turizmu. S tem se je uradno pridružila globalni zavezi o prepolovitvi emisij do leta 2030 in doseganju neto ničelnih emisij do leta 2050. Ob tem je tudi orisala svojo zavezanost glede podnebnih ukrepov in turizma v Sloveniji.

02 Imenovanje strateške delovne skupine

Direktorica STO je 16. januarja 2024 imenovala strateško delovno skupino, odgovorno za pripravo in izvajanje podnebnega akcijskega načrta STO.

Naslednji korak je bil narejen 31. januarja 2024, ko je skupina pripravila načrt za izvajanje zavez iz Glasgowske deklaracije o podnebnih ukrepih v turizmu v okviru STO.

Skupina je nato začela z dejavnostmi, kot so zbiranje ustreznih podatkov, načrtovanje razvoja podnebnega akcijskega načrta in razvijanje programov za krepitev zmogljivosti zaposlenih pri STO.

> **Septembra 2023 je STO podpisala Glasgowsko deklaracijo o podnebnih ukrepih v turizmu. S tem se je uradno pridružila globalni zavezi o prepolovitvi emisij do leta 2030 in doseganju neto ničelnih emisij do leta 2050.**

03 Začetek sodelovanja

Leta 2024 je STO okrepila sodelovanje s svojimi turističnimi partnerji v destinacijah v zvezi s podnebnimi ukrepi. Vzpostavljeno je bilo tesno sodelovanje s Fakulteto za turizem Univerze v Mariboru na področju podnebnih ukrepov v turizmu. Med letoma 2021 in 2023 sta Ministrstvo za gospodarstvo, turizem in šport in Javna agencija za raziskovalno dejavnost Republike Slovenije financirala raziskovalni projekt Podnebne spremembe in trajnostni razvoj slovenskega turizma, zelo dejavno vlogo pri projektu pa je imela tudi STO.

Eden od rezultatov tega sodelovanja je bil Vodnik po podnebnih spremembah za slovenski turizem, ki ga je pripravila Fakulteta za turizem Univerze v Mariboru s partnerji in ga je STO objavila na začetku leta 2024.

Dodatne dejavnosti so vključevale program usposabljanja o podnebnih spremembah in slovenskem turizmu, ki ga je izvedla STO v okviru Akademije za trženje v turizmu. Sledile so nadaljnje pobude za krepitev zmogljivosti, namenjene zaposlenim v STO. Hkrati se je krepilo tudi mednarodno sodelovanje na področju podnebnih ukrepov v turizmu z dejavno vključenostjo v pobude, kot sta delovna skupina Chapter Earth pri Evropski potovalni komisiji in organizacija GSTC.

04 Zbiranje ustreznih podatkov

Za zbiranje ustreznih podatkov je bilo na nacionalni ravni vzpostavljenih več dejavnosti. Junija 2024 je STO objavila svoje drugo celovito trajnostno poročilo, vključno z informacijami o podnebnih ukrepih in merjenju ogljičnega odtisa pri svojih dejavnostih. Junija 2025 je bilo vzpostavljeno Nacionalno informacijsko središče za turizem (NiST), ki je digitalna platforma za zbiranje in obdelavo podatkov, pomembnih za turizem. Namen središča je omogočiti premišljeno odločanje na podlagi podatkov, spodbujati trajnostnost in povečati dodano vrednost v turističnem sektorju.

05 Merjenje ogljičnega odtisa

Leta 2020 je STO začela ocenjevati ogljični odtis v svojih dejavnostih, kar je bil prvi korak k razumevanju našega vpliva na podnebje.

Še eden od rezultatov raziskovalnega projekta Fakultete za turizem Univerze v Mariboru je bil razvoj modela za oceno ogljičnega odtisa turistov, ki prenočijo v Sloveniji. V naslednjem koraku je STO septembra 2025 v sodelovanju s Statističnim uradom Republike Slovenije vključila model v NiST. Vsaka slovenska občina ima zdaj dostop do podatkov o ocenjenem ogljičnem odtisu turistov, ki so v občini prenočili vsaj eno noč. Podatki se samodejno in brezplačno izračunajo za zadnjih pet let ter omogočajo primerjavo na podlagi izvorne destinacije turistov in štirih področij ogljičnega odtisa: prevoz do destinacije, nastanitev, aktivnosti na destinaciji ter hrana in pijača.

06 Opredelitev ciljev in ukrepov

Skupaj s predstavniki strateške delovne skupine STO so bili prvi ukrepi in realni cilji podnebnega akcijskega načrta opredeljeni na naslednjih ključnih področjih delovanja Glasgowske deklaracije o podnebnih ukrepih v turizmu: 1) sodelujemo, 2) merimo, 3) zmanjšamo, 4) obnovimo in 5) financiramo. Dodani sta bili še dve ključni področji: 6) prilagajamo se in 7) komuniciramo.

> **Junija 2025 je bilo vzpostavljeno Nacionalno informacijsko središče za turizem (NiST), ki je digitalna platforma za zbiranje in obdelavo podatkov, pomembnih za turizem. Namen središča je omogočiti premišljeno odločanje na podlagi podatkov, spodbujati trajnostnost in povečati dodano vrednost v turističnem sektorju.**

07 Začetek komunikacije

Sektor za vsebinski digitalni marketing STO je začel raziskovati kreativne načine za povečanje ozaveščenosti o pomembnosti podnebnih ukrepov ter obveščanje prebivalcev in obiskovalcev o povezanih dejavnostih na privlačne in vključujoče načine.

08 Oblikovanje podnebnega akcijskega načrta

Na podlagi Priročnika o podnebnih ukrepih Evropske potovalne komisije, (ki je bil izdan januarja 2025) je STO začela pripravljati svoj podnebni akcijski načrt. Dobre prakse so bile izmenjane v okviru delovne skupine Chapter Earth pri Evropski potovalni komisiji, kjer STO trenutno opravlja podpredsedniško funkcijo.

09 Iskanje virov financiranja

STO je izračunala višino potrebnega proračuna za načrtovanje, razvoj in izvajanje podnebnega akcijskega načrta ter svojemu programu dela namenila ustrezna sredstva.

10 Pregled in poročanje o napredku

STO vsako leto poroča Svetovni turistični organizaciji in javno objavi svoj napredek v trajnostnih poročilih.

Ljubljansko barje, fotografija: Matevž Lenarčič

6 Ključni elementi podnebnega akcijskega načrta

Ključna področja ukrepanja v podnebnem akcijskem načrtu so skladna s potmi Glasgowske deklaracije o podnebnih ukrepih v turizmu, pri čemer sta dodani še dve ključni področji (»prilagajamo se« in »komuniciramo«). Načrt vključuje konkretne cilje in ukrepe v zvezi s podnebnimi ukrepi.

SODELUJEMO

STO sodeluje s turističnimi deležniki ter krepi nacionalno in mednarodno sodelovanje na področju podnebnih ukrepov v turizmu.

MERIMO

STO meri svoje emisije in nudi podporo pri merjenju vseh emisij, povezanih s potovanji in turizmom v slovenskih destinacijah.

ZMANJŠAMO

Usklajujemo dejavnosti za zmanjšanje emisij toplogrednih plinov pri poslovanju STO, ob tem pa spodbujamo druge turistične deležnike, da sledijo našemu zgledu.

OBNOVIMO

Z različnimi spodbujevalnimi ukrepi STO podpira organizacije za destinacijski management in turistične ponudnike, da oblikujejo ustrezne ponudbe.

FINANCIRAMO

Zagotavljamo potrebna sredstva in zmogljivosti za podporo izvajanju podnebnega akcijskega načrta STO.

PRILAGAJAMO SE

STO prilagaja svoje poslovanje in spodbuja druge deležnike v slovenskem turizmu, da sledijo njenemu zgledu.

STO je odgovorna za trženje Slovenije kot turistične destinacije, zato je nujno, da trajnostnost in podnebni ukrepi sestavljajo osrednji steber njenih komunikacijskih, trženjskih in promocijskih dejavnosti. Iz tega razloga podnebni akcijski načrt vključuje dodatno ključno področje:

KOMUNICIRAMO

Prizadevanja STO na področju komunikacije temeljijo na ozaveščanju o podnebnih ukrepih v turizmu na domačem in mednarodnem trgu ter promociji inovativnih turističnih produktov, ki so odporni proti podnebnim spremembam.

Jeruzalem, fotografija: Jošt Gantar

7 Podnebni ukrepi STO

Podnebni akcijski načrt se osredotoča na več ključnih področij na poti STO do neto ničelnih emisij.

Zelena butičnost. Manjši odtis. Večja vrednost za vse.

- **Sodelovanje** s turističnimi partnerji pri projektih, predstavitvah in dogodkih na področju podnebnih ukrepov.
- **Ukrepi za krepitev zmogljivosti** ter razvoj standardov in aplikacijskih orodij v zvezi s podnebnimi ukrepi za turistične deležnike na destinacijah v okviru Zelene sheme slovenskega turizma in Akademije za trženje v turizmu STO.
- **Izmenjava informacij, smernic in dobrih praks** o podnebnih ukrepih v turizmu na platformi STO.
- **Vzpostavitev nacionalnega sistema za merjenje**, zmanjšanje in izravnavo ogljičnega odtisa v turizmu – Nacionalno informacijsko središče za turizem (NiST).
- **Merjenje ogljičnega odtisa pri poslovanju STO** in v povezanih dejavnostih.
- **Vzpostavitev nacionalnega modela prilagajanja turizma podnebnim spremembam** (v sodelovanju z Ministrstvom za gospodarstvo, turizem in šport ter Ministrstvom za naravne vire in prostor).
- **Prek Zelene sheme slovenskega turizma se spodbuja:**
  - trajnostne destinacije,
  - trajnostne nastanitve,
  - trajnostne restavracije ter druga turistična podjetja in ponudnike.
- **Promocija nizkoogljičnega prometa** in aktivnega potovanja do Slovenije in doživetja te destinacije.
- **Promocija pristnih in trajnostnih doživetij** v Sloveniji (npr. Edinstvena doživetja Slovenije).
- **Promocija lokalnih in pristnih slovenskih produktov** (npr. pristna kulinarika in obrti).
- **Promocija regenerativnih potovanj**, ki ohranjajo biotsko raznovrstnost.
- Ukrepi prek **Zelene in zdrave pisarne, prijazne Sloveniji.**

SODELUJEMO

Delo v duhu sodelovanja je za STO, kot podpisnico Glasgowske deklaracije, bistveno. Vključuje izmenjavo dobrih praks in rešitev, širjenje znanja, smernic, orodij in informacij ter spodbujanje naših turističnih partnerjev v javnem in zasebnem sektorju k ukrepanju glede podnebnih sprememb. Hkrati to pomeni tudi medsebojno podporo pri čim hitrejšem doseganju ciljev. Na nacionalni ravni namerava STO sodelovati s prebivalci, destinacijami, turističnimi ponudniki, ministrstvi in izobraževalnimi ustanovami. Na mednarodni ravni pa se bo povezala z organizacijami, ki so dejavne na področju podnebnih ukrepov.

Glavni cilji in dejavnosti na tem področju so:

01 Krepitev naših organizacijskih zmogljivosti

Cilj: Izboljšati standard organizacijskih zmogljivosti STO v zvezi s podnebnimi ukrepi v turizmu.

Dejavnosti:
- Poskrbeti, da osebje STO enotno razume podnebne ukrepe v turizmu.
- Organizirati ukrepe za krepitev zmogljivosti glede pomembnih tem, kot so podnebni ukrepi v turizmu, merjenje in zmanjšanje emisij toplogrednih plinov v vsakodnevnih dejavnostih ter razvoj inovativnih produktov prek prilagajanja podnebnim spremembam in koncepta regenerativnih potovanj.

02 Nacionalno usmerjanje in podpora

Cilj: Deležnikom zagotoviti smernice in orodja za prenos najnovejših dognanj o podnebnih ukrepih v turističnem sektorju.

Dejavnosti:
- Turističnim partnerjem zagotoviti praktična orodja in smernice o podnebnih ukrepih z vključevanjem podnebnih ukrepov v turizmu v Zeleno shemo slovenskega turizma.
- Krepitev zmogljivosti turističnih deležnikov o temah, kot so 1) odpornost proti podnebnim spremembam, 2) zmanjšanje emisij toplogrednih plinov in možnosti za zmanjšanje stroškov, 3) prilagajanje podnebnim spremembam, 4) regenerativna potovanja in 5) kako tržiti podnebne ukrepe prek delavnic in spletnih seminarjev, Zelene sheme slovenskega turizma in Akademije za trženje v turizmu STO.

03 Sodelovanje s ključnimi turističnimi deležniki na destinaciji

Cilj: Sodelovati s ključnimi strateški nacionalnimi partnerji (ministrstva, fakultete za turizem, poslovna združenja, organizacije za destinacijski management itn.) za izmenjavo idej in najboljših praks ter razvoj pobud za skupne projekte in posledično pospešitev poti destinacije do neto ničelnih emisij.

Dejavnosti:
- Sodelovati z Ministrstvom za gospodarstvo, turizem in šport in Fakulteto za turizem Univerze v Mariboru pri vzpostavitvi nacionalnega sistema za ocenjevanje ogljičnega odtisa turističnih nočitev v Sloveniji, vključno s prevozom do destinacije.
- Razviti skupne projekte, pobude, predstavitve ali dogodke prek Zelene in zdrave pisarne, prijazne Sloveniji, ki se osredotočajo na podnebne ukrepe v turizmu.
- Spodbuditi ključne turistične partnerje (organizacije za destinacijski management, parke, turistične ponudnike itn.), da podpišejo Glasgowsko deklaracijo in se pridružijo STO na poti do neto ničelnih emisij v slovenskem turizmu.

04 Mednarodno sodelovanje

Cilj: Sodelovati z mednarodnimi organizacijami, pobudami in nacionalnimi organizacijami, ki so dejavne na področju podnebnih ukrepov v turizmu.

Dejavnosti:
- Ohraniti dejavno vlogo v delovni skupini Chapter Earth pri Evropski potovalni komisiji.
- Sodelovati v dejavnostih organizacije GSTC na temo podnebnih ukrepov kot dejavna članica te organizacije.
- Pogosto izmenjati informacije o najnovejšem razvoju na področju podnebnih ukrepov s Svetovno turistično organizacijo.

Bizeljsko ZPTM Brežice, fotografija: Simon Srečkovič

MERIMO

Vse podpisnice Glasgowske deklaracije se zavežejo, da bodo merile svoje emisije. Deklaracija opisuje to zavezo kot »merjenje in izračun vseh emisij, povezanih s potovanji in turizmom, v destinaciji«.
Za doseganje nacionalnih ciljev razogljičenja je nujno, da lahko vsi turistični deležniki na destinaciji ustrezno merijo svoje emisije in spremljajo napredek pri doseganju skupnih ciljev.

V Sloveniji je trajnostnost temeljni steber turistične politike, zato je vzpostavitev nacionalnega sistema za ocenjevanje ogljičnega odtisa v turizmu pomemben ukrep, ki je določen v Strategiji slovenskega turizma 2022–2028. Metodologije za ocenjevanje emisij toplogrednih plinov v turizmu so zelo zapletene in se še razvijajo. Zato je nujno:

Dati prednost uporabnosti pred natančnostjo, da se poveča vključenost

STO bo pripravila orodja in smernice ter spodbujala njihovo uporabo in hkrati krepila zmogljivosti za podporo turističnim deležnikom pri ocenjevanju emisij toplogrednih plinov v njihovih organizacijah. STO že ocenjuje emisije, ki jih ustvari njena Zelena in zdrava pisarna, prijazna Sloveniji, ter bo pregledala (in po potrebi izboljšala) ocenjevanje in merjenje vhodnih podatkov, povezanih z emisijami iz njenih dejavnosti.

Glavni cilji in dejavnosti na tem področju so:

01 Merjenje in poročanje o emisijah, ki izhajajo iz poslovanja STO

Cilj: Meriti, spremljati in letno poročati o emisijah toplogrednih plinov, ustvarjenih iz različnih virov med poslovanjem STO.

Dejavnosti:
- Izvesti celovit popis emisij toplogrednih plinov iz dejavnosti, ki se delijo na področja:
  - dnevne dejavnosti (elektrika, odpadki, ogrevanje, digitalne storitve itn.),
  - potovanja: emisije, ustvarjene s poslovnimi potovanji zaposlenih,
  - ključni dogodki: emisije, ustvarjene zaradi organizacije dogodkov STO, vključno z najemom prostora, obroki, stroški potovanj in nastanitev zaposlenih in udeležencev,
  - trženje: emisije, ustvarjene s trženjem in promocijo.
- Določiti metodologijo za natančno merjenje emisij.
- Letno poročati in spremljati napredek ter objaviti rezultate v okviru trajnostnega poročila STO.

02 Merjenje emisij v Sloveniji

Cilj: Dejavno podpreti merjenje emisij toplogrednih plinov, ki jih ustvarijo različni turistični sektorji v Sloveniji.

Dejavnosti:
- Deležnike v turistični industriji na destinaciji ozavestiti o pomembnosti ustreznega merjenja.
- Vzpostaviti nacionalni sistem za merjenje ogljičnega odtisa slovenskega turizma v sodelovanju z Ministrstvom za gospodarstvo, turizem in šport.

03 Vzpostavitev ustrezne metodologije

Cilji: Podpreti vzpostavitev ustrezne metodologije za merjenje emisij, ki nastajajo pri poslovanju STO in v različnih sektorjih slovenske turistične industrije.

Dejavnosti:
- Vzpostaviti model za merjenje emisij toplogrednih plinov v slovenskih turističnih destinacijah.
- Opredeliti ključne turistične sektorje, pomembne za merjenje emisij toplogrednih plinov (nastanitev, prevoz, organizatorji potovanj, dogodki itn.).
- Poročati o emisijah na digitalni platformi za poročanje NiST.

04 Zagotavljanje posebnih orodij in smernic ter krepitev zmogljivosti

Cilji: Zagotoviti posebna orodja in prilagojene smernice ter krepiti zmogljivosti v različnih turističnih sektorjih (npr. nastanitev, dogodki).

Dejavnosti:
- Podpirati različne sektorje v turistični industriji (npr. nastanitveni sektor) s predlaganjem najprimernejšega orodja za merjenje.
- Vključiti ukrepe za merjenje emisij toplogrednih plinov v standard Zelene sheme slovenskega turizma.
- Vključiti merjenje emisij toplogrednih plinov v krepitev zmogljivosti (npr. priročniki, usposabljanje) v okviru Zelene sheme slovenskega turizma.
- Turističnim ponudnikom zagotoviti smernice in orodja za krepitev zmogljivosti (npr. spletni seminar o izbranem kalkulatorju toplogrednih plinov) na podnebnem razdelku digitalne platforme STO.
- Meriti vpliv turizma v okviru NiST.

05 Redno posodabljanje, posvetovanje in izmenjava

Cilj: Biti na tekočem z globalnim razvojem in standardi ter se redno posvetovati in izmenjevati informacije o tej temi z drugimi nacionalnimi turističnimi organizacijami in ostalimi organizacijami.

Dejavnosti:
- Sodelovati na dogodkih in delavnicah, organiziranih na temo podnebnih ukrepov v turizmu, kot so standardi, kazalniki, orodja in instrumenti za merjenje, nove pobude in najnovejši razvoj.
- Biti na tekočem z najnovejšim razvojem, ki ga vodi Svetovna turistična organizacija.
- Izmenjevati dobre prakse in se primerjati z drugimi nacionalnimi turističnimi organizacijami v okviru delovne skupine Chapter Earth pri Evropski potovalni komisiji.

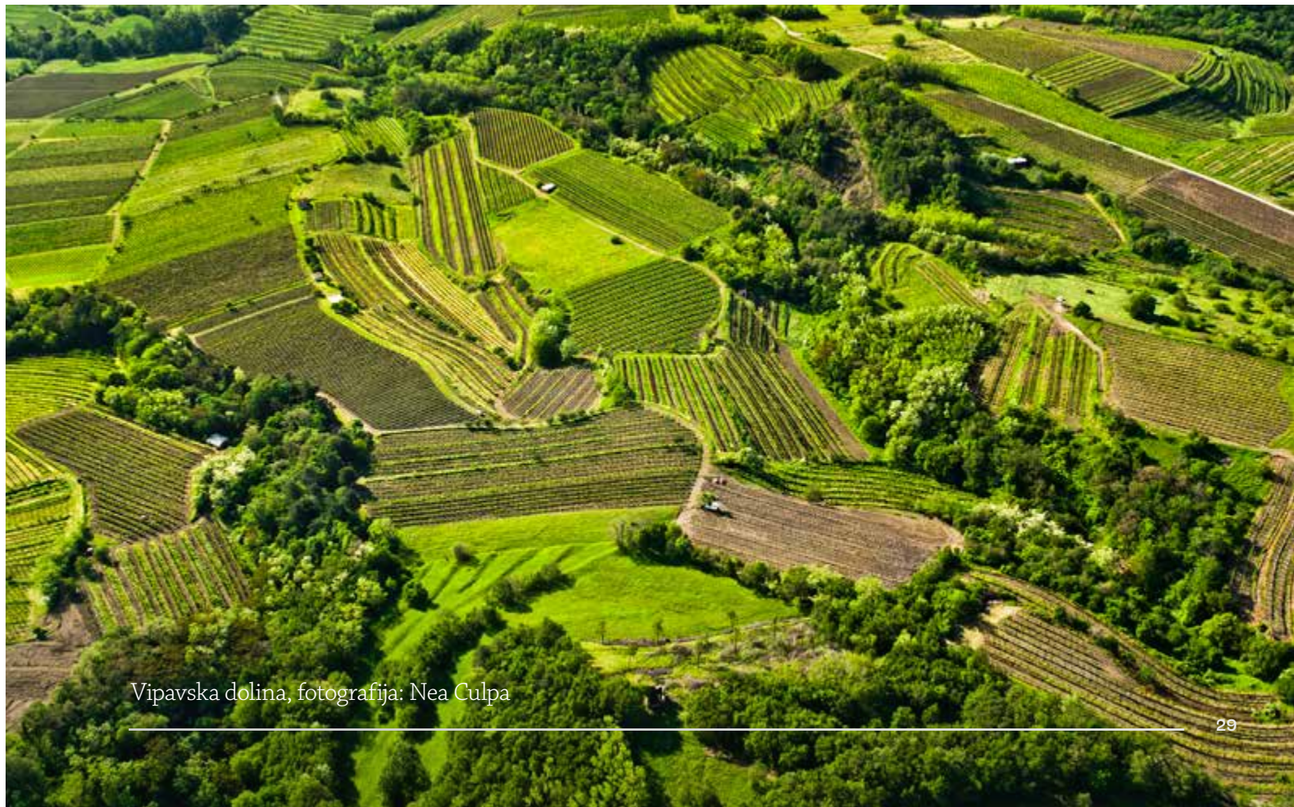

Vipavska dolina, fotografija: Nea Culpa

ZMANJŠAMO

Razogljičenje turistične industrije je eno ključnih področij pri usklajevanju destinacije z Glasgowsko deklaracijo. To predvsem zadeva poslovanje STO in se posledično osredotoča na ozaveščanje o podnebnih ukrepih v celotnem slovenskem turističnem sektorju, vključno s prometom, infrastrukturo, nastanitvami, prostočasnimi dejavnostmi, ponudbo hrane in pijače ter ravnanjem z odpadki, povezanimi s turizmom.

Zmanjšanje in izravnava ogljičnega odtisa v turizmu sta pomembna ukrepa, določena v Strategiji slovenskega turizma 2022–2028.

Glavni cilji in dejavnosti na tem področju so:

01 Zmanjšanje emisij ogljika v poslovanju STO

Cilj: Zmanjšati emisije toplogrednih plinov, ustvarjenih med poslovanjem STO.

Dejavnosti:
- Izvesti celovit popis emisij toplogrednih plinov in opredeliti področja za zmanjšanje (npr. raba energije in vode, vsakodnevne dejavnosti v pisarni, poslovna potovanja, prevoz na delo in z dela, dogodki, trženje).
- Spremljati in spodbujati učinkovito rabo električne energije, ogrevanja in vode v najetih poslovnih prostorih v sodelovanju z upravnikom stavbe, kjer je to primerno.
- Obravnavati emisije, povezane s prevozom zaposlenih na delo in z dela, s spodbujanjem izbire nizkoogljičnega prevoza in podpiranjem prožne ureditve dela.
- Zmanjšati emisije iz naslova poslovnih potovanj z dajanjem prednosti prevozu z nizkimi emisijami, optimizacijo potreb po potovanjih in spodbujanjem virtualnih ali hibridnih sestankov.
- Upoštevati načela trajnostnega javnega naročanja pri delu v pisarni (npr. uporaba recikliranega pisarniškega materiala in okolju prijaznih izdelkov).
- Zmanjšati porabo virov z okolju prijaznimi praksami v pisarnah, vključno s preprečevanjem nastajanja odpadkov in njihovim ločevanjem, zmanjšano rabo papirja in odgovorno rabo pisarniške opreme.
- Izvajati ukrepe za zmanjšanje digitalnega ogljičnega odtisa poslovanja STO z odgovornim shranjevanjem podatkov, rednim brisanjem zastarelih datotek in učinkovito digitalno komunikacijo.
- Spodbujati zdravo, varno in primerno delovno okolje, ki podpira trajnostno vedenje in dobro počutje zaposlenih.
- Ozaveščati in zagotavljati smernice zaposlenim v STO o delovnih praksah z nizkimi emisijami ogljika in učinkovito rabo virov.
- Vključiti vidik trajnostnosti in vpliva nizke emisije ogljika v organizacijo vseh dogodkov STO.
- Izravnati preostale emisije z dejavnostmi regeneracije.

02 Spodbujanje nizkoogljičnega prevoza

Cilj: Sodelovati s prevozniki, destinacijami, podjetji in ponudniki ter podpirati možnosti nizkoogljičnega prevoza v turističnih destinacijah.

Dejavnosti:
- Spodbujati razvoj drugih možnosti nizkoogljičnega prevoza v turističnem sektorju, npr. podpirati podjetja, ki načrtujejo poti z uporabo železniškega prevoza ali koristijo možnosti počasne mobilnosti.
- Spodbujati in poudarjati obstoječe možnosti in pobude nizkoogljičnih prevozov in potovanj v Sloveniji.

03 Spodbujanje trajnostnih nastanitev

Cilj: Razviti orodja in okrepiti Zeleno shemo slovenskega turizma z vključitvijo smernic za zmanjšanje emisij toplogrednih plinov v pomoč nastanitvenem sektorju, da bi dosegel neto ničelne emisije.

Dejavnosti:
- Nastanitvenemu sektorju zagotoviti smernice o praksah z nizkimi emisijami ogljika in njihovo vključitev v Zeleno shemo slovenskega turizma.
- Nastanitvenemu sektorju ponuditi usmerjene dejavnosti za krepitev zmogljivosti, ki se osredotočajo na zmanjšanje emisij ogljika, vključno s temami, kot so krožno gospodarstvo, raba obnovljivih virov energije in izvajanje ukrepov za recikliranje.

04 Spodbujanje nizkoogljične gastronomije

Cilj: Spodbujati restavracije in lokalne proizvajalce hrane, da prepoznajo vlogo prehranskih sistemov pri nastajanju emisij toplogrednih plinov in podpreti ponudnike hrane in pijače, da bo njihovo poslovanje postalo podnebju prijaznejše.

Dejavnosti:
- Gostinskemu sektorju zagotoviti smernice o praksah z nizkimi emisijami ogljika in njihovo vključitev v Zeleno shemo slovenskega turizma.
- Gostinskemu sektorju ponuditi usmerjene dejavnosti za krepitev zmogljivosti, ki se osredotočajo na zmanjšanje emisij ogljika, vključno s temami, kot so ogljični odtis različnih vrst hrane, sezonski jedilniki, zmanjšanje količine živilskih odpadkov in lokalna nabava.

05 Spodbujanje trajnostnih turističnih produktov z majhnim vplivom na okolje

Cilj: Z različnimi spodbujevalnimi ukrepi spodbujati destinacije in turistične ponudnike, da oblikujejo ustrezne ponudbe.

Dejavnosti:
- Spodbuditi razvoj turističnih produktov z majhnim vplivom na okolje, npr. z vlakom v Slovenijo ali slikovita potovanja z vlakom po Sloveniji in tematske pohodne ali kolesarske poti.
- Spodbujati in poudarjati obstoječe turistične produkte z majhnim vplivom na okolje, npr. Gastronomska pot po Sloveniji.
- Pospešiti razvoj nadaljnjih pristnih turističnih produktov z večjo geografsko in sezonsko razpršenostjo, kar spodbuja obiskovalce, da ostanejo dlje, s čimer se povečajo gospodarske in družbene koristi ter zmanjša njihov ogljični odtis.

06 Spodbujanje trajnostnih dogodkov

Cilj: Podpreti pripravo dogodkov z nizkimi emisijami ogljika ali neto ničelnimi emisijami ob upoštevanju vseh vidikov (lokacija, prevoz, dejavnosti, hrana in pijača ter povezani ponudniki storitev).

Dejavnosti:
- Zagotoviti smernice o načrtovanju trajnostnih dogodkov z nizkimi emisijami ogljika.
- Zagotoviti programe za krepitev zmogljivosti v povezavi z načrtovanjem trajnostnih dogodkov z nizkimi emisijami ogljika.
- Sodelovati s ponudniki trajnostnih dogodkov.
- Spodbujati organizacijo športnih prireditev s ciljem zmanjšanja emisij toplogrednih plinov.
- Sodelovati z vodilnimi mednarodnimi organizacijami, ki oblikujejo okvire trajnostnih dogodkov, kot so gibanje Global Destination Sustainability (GDS), organizacija GSTC ali Green Destinations.

07 Spodbujanje trajnostnih destinacij

Cilj: Podpreti in usmerjati organizacije za destinacijski management na njihovi poti do neto ničelnih emisij in nagraditi primere dobrih praks.

Dejavnosti:
- Ozaveščati organizacije za destinacijski management o pomembnosti izvajanja podnebnih ukrepov na destinaciji.
- Spodbujati slovenske organizacije za destinacijski management, da podpišejo Glasgowsko deklaracijo o podnebnih ukrepih v turizmu.
- Spodbujati organizacije za destinacijski management, da oblikujejo podnebne akcijske načrte za svoje destinacije.
- Zagotoviti krepitev zmogljivosti o podnebnih ukrepih in razogljičenju v turizmu prek Zelene sheme slovenskega turizma (merila, priročniki in usposabljanje) in digitalne platforme STO (npr. spletni seminarji).
- Z destinacijami izmenjevati dobre prakse o podnebnih ukrepih in razogljičenju v turizmu prek digitalne platforme STO.
- Razviti sistem nagrajevanja za destinacije, ki izkazujejo izjemen napredek, npr. dodatna promocija s strani STO za take destinacije.

08 Spodbujanje domačega turizma

Cilj: Spodbujati preživljanje počitnic doma in raziskovati slovenske destinacije prek nacionalne tržne kampanje »Vzemi si čas. Moja Slovenija«.

Dejavnosti:
- Spodbujati razvoj privlačnih in inovativnih produktov, ki posebej pritegnejo domače ciljne skupine.
- Ohranjati in dalje razvijati ciljno usmerjene tržne dejavnosti za domači turizem.
- Spodbujati sodelovanje s sosednjimi državami in razvijati čezmejne poti, npr. kulturne poti, kolesarske poti ali čezmejno pohodništvo.
- Spodbujati in poudarjati obstoječe čezmejne produkte, npr. pot Alpe Adria Trail.

09 Spodbujati ponudbo lokalnih produktov z nizkimi emisijami ogljika

Cilj: Podpirati ponudbo lokalnih in pristnih produktov, ki so nastali na destinaciji v okviru nastanitvenega sektorja in sektorja gastronomije.

Dejavnosti:
- Spodbujati razvoj ponudbe, ki se osredotoča na pristna doživetja in produkte.
- Vključiti ponudbo lokalnih proizvodov kot enega od meril za trajnostna podjetja in ponudnike v Zeleni shemi slovenskega turizma.

Škocjanske jame, fotografija: Jošt Gantar

OBNOVIMO

Obnova je še ena od poti v Glasgowski deklaraciji. Regenerativna potovanja presegajo trajnostni pristop v turizmu. Poleg zmanjšanja vpliva turizma vključujejo dejavno vlaganje v okrevanje, vključno z obnovo ekosistemov in skupnosti. Namen regenerativnih potovanj ni samo v »povzročitvi manj škode«, ampak v njihovem pozitivnem vplivu, ki krepi tako okolje kot kulturno identiteto obiskanih destinacij.

STO podpira koncept regenerativnih potovanj in spodbuja njihov razvoj v okviru destinacij, pri tem pa se ne osredotoča samo na preprečevanje negativnih vplivov turizma na biotsko raznovrstnost, temveč na dejavno vlogo, ki jo ima lahko turizem pri podpiranju varstva biotske raznovrstnosti in v boju proti krčenju gozdov.

Glavni cilji in dejavnosti na tem področju so:

01 Ozaveščanje

Cilj: Turistične deležnike na destinaciji ozaveščati o konceptu regenerativnih potovanj.

Dejavnost:
- Ozaveščati in krepiti razumevanje o konceptu regenerativnih potovanj. Ozaveščati o konceptu regenerativnih potovanj prek družbenih medijev.

02 Zagotavljanje smernic

Cilj: Turističnim deležnikom na destinaciji zagotoviti smernice o načelih regenerativnih potovanj in primere dobrih praks.

Dejavnosti:
- Sodelovati z upravljavci zavarovanih območij v Sloveniji, da bi podpirali pozitivno vlogo, ki jo ima lahko turizem pri varstvu biotske raznovrstnosti in v boju proti krčenju gozdov, vključno z omejevanjem in razpršitvijo turističnih tokov, kjer je to potrebno.
- Turističnim deležnikom zagotoviti dobre prakse o regenerativnih potovanjih prek digitalne platforme STO.
- Zagotoviti krepitev zmogljivosti o načelu regenerativnih potovanj, smernice in navodila za vključitev turističnih deležnikov.

03 Spodbujanje razvoja pobud

Cilj: Spodbujati razvoj pobud o regenerativnih potovanjih v destinacijah.

Dejavnosti:
- V destinacijah spodbujati razvoj vodilnih pobud ali projektov o regenerativnih potovanjih.
- Spodbujati obstoječe regionalne pobude in pristope regenerativnih potovanj.
- Vključiti pristop regenerativnih potovanj ter njihovo trženje in promocijo v nacionalno strategijo trženja.

FINANCIRAMO

Pot financiranja v Glasgowski deklaraciji o podnebnih ukrepih v turizmu je peta od petih skupnih poti, katerih namen je zagotoviti turističnemu sektorju dosledne podnebne ukrepe in pospešiti njihovo izvajanje. Pot se osredotoča na ustvarjanje sredstev, potrebnih za podnebne pobude z nudenjem ugodnega okolja za javne in zasebne naložbe ter pomoči pri opredelitvi finančnih instrumentov za trajnostni prehod.

Njen cilj je ozaveščati o potrebi po zadostnem financiranju podnebnih ukrepov in spodbujati finančne instrumente, kot so zelena posojila za turistična podjetja in ponudnike.

STO zagotavlja zadostna finančna sredstva, vire in zmogljivosti za dosego ciljev, določenih v podnebnem akcijskem načrtu.

Glavni cilji in dejavnosti na tem področju so:

01 Zagotavljanje ustreznega financiranja

Cilj: Zagotoviti zadostna finančna sredstva za izvajanje podnebnega akcijskega načrta STO.

Dejavnosti:
- Nameniti del letnega proračuna STO za razvoj podnebnega akcijskega načrta in druge dejavnosti, predvidene v podnebnem akcijskem načrtu.
- Začeti raziskave o razogljičenju v turističnem sektorju v okviru mednarodnih projektov in tistih, ki jih financira EU.

02 Izmenjava znanja

Cilj: Podpreti izmenjavo znanja s turističnimi deležniki na destinaciji o priložnostih financiranja turističnega sektorja.

Dejavnosti:
- Začeti raziskave o priložnostih financiranja na nacionalni ravni in na ravni EU za mala in srednje velika podjetja ter javne in zasebne subjekte v zvezi z zelenim prehodom in podnebnimi ukrepi v turizmu.
- Opredeliti in spodbujati razpoložljive nacionalne in regionalne sheme financiranja ter sheme financiranja EU za razogljičenje v turizmu prek digitalne platforme, ki jo ureja STO.
- Nuditi prilagojene smernice in krepiti zmogljivosti turističnih deležnikov na destinaciji (npr. orodja in spletni seminarji).

03 Ustvariti koristi za turistične deležnike

Cilj: Ustvariti priložnosti za slovenske turistične deležnike, da bodo pomagali razviti destinacijo z nizkimi emisijami ogljika.

Dejavnosti:
- Okrepiti zaprt in samozadosten ekosistem v turizmu z nadaljnjo promocijo Zelene sheme slovenskega turizma v smeri praks z nizkimi emisijami ogljika in zmanjšanja celotnega odtisa slovenske turistične industrije.
- Prek Zelene sheme slovenskega turizma izpostaviti in spodbujati turistična podjetja in ponudnike (nastanitve, restavracije, potovalne agencije), ki vodijo na področju razogljičenja.
- Izpostaviti destinacije, parke in znamenitosti, ki so vključeni v Zeleno shemo slovenskega turizma, na promocijskih kanalih STO.

04 Benchmark (primerjava)

Cilj: Primerjati kako druge destinacije in nacionalne turistične organizacije financirajo svoje delo na področju podnebnih ukrepov v turizmu.

Dejavnosti:
- Sodelovati na dogodkih, ki se osredotočajo na podnebne ukrepe na evropski in mednarodni ravni, ter izmenjevati ideje z drugimi destinacijami in organizacijami.
- Dejavno sodelovati, obravnavati in izmenjevati dobre prakse v okviru delovne skupine Chapter Earth pri Evropski potovalni komisiji glede možnosti financiranja dejavnosti, povezanih s podnebnimi ukrepi v turizmu.

> **STO zagotavlja zadostna finančna sredstva, vire in zmogljivosti za dosego ciljev, določenih v podnebnem akcijskem načrtu.**

Kočevski gozd, fotografija: Ciril Jazbec

PRILAGAJAMO SE

Turistične destinacije, podjetja in ponudniki so zelo občutljivi na podnebne spremembe. Ekstremni vremenski pojavi, kot so zime brez snega, hude poplave ter suše in gozdni požari, poleti ogrožajo status Evrope kot turistične destinacije, zato je nujno, da se destinacije prilagodijo na vplive podnebnih sprememb, če želijo ostati konkurenčne.

Slovenija je že utrpela škodo zaradi vplivov podnebnih sprememb.

Slovenski turistični sektor je prepoznal prilagajanje podnebnim spremembam kot prednostno področje, zato je razvoj nacionalnega modela prilagajanja turizma podnebnim spremembam pomemben ukrep, določen v Strategiji slovenskega turizma 2022–2028.

STO se bo trudila za inovativno in tvorno prilagajanje podnebnim spremembam v turizmu ter bo v tem smislu podpirala turistične partnerje v Sloveniji.

Glavni cilji in dejavnosti na tem področju so:

01 Strategije prilagajanja podnebnim spremembam

Cilj: Prispevati k strategiji prilagajanja podnebnim spremembam za Slovenijo kot turistično destinacijo.

Dejavnosti:

- Sodelovati z Ministrstvom za okolje, podnebje in energijo pri vključevanju turizma v nacionalne in regionalne strategije prilagajanja podnebnim spremembam in akcijske načrte.
- Opredeliti jasno vizijo in strategijo prilagajanja zaradi prilagoditve turistične ponudbe Slovenije in podobe destinacije glede na dejstva in vplive podnebnih sprememb.

02 Koncepti prilagajanja podnebnim spremembam

Cilj: Pospešiti razvoj konceptov prilagajanja podnebnim spremembam in produktov za destinacijo.

Dejavnosti:

- Turistične partnerje ozaveščati o pomembnosti prilagajanja podnebnim spremembam v turizmu.
- Spodbujati razvoj inovativnih in trajnostnih turističnih produktov z nizkimi emisijami ogljika, ki se prilagajajo vplivu podnebnih sprememb v Sloveniji.

03 Spodbujanje pobud in turističnih produktov za prilagajanje podnebnim spremembam

Cilj: Pri obiskovalcih dejavno promovirati prizadevanja in turistične produkte za prilagajanje podnebnim spremembam.

Dejavnosti:

- Pri obiskovalcih dejavno promovirati prizadevanja za prilagajanje podnebnim spremembam ter novo oblikovane turistične koncepte in produkte prek digitalnih promocijskih in tržnih kanalov STO.
- Podpirati turistične partnerje v Sloveniji pri razumevanju, da lahko modeli in produkti za prilagajanje podnebnim spremembam postanejo konkurenčna prednost za destinacijo.

KOMUNICIRAMO

Turistične destinacije, podjetja in ponudniki so zelo občutljivi na podnebne spremembe, kar pomeni, da so njihove kulturne in naravne dobrine ter prihodki ogroženi. Hkrati pa turizem ustvari vsaj osem odstotkov globalnih emisij toplogrednih plinov.

Turistične destinacije tvegajo svojo prihodnost, če ne bodo ukrepale in zmanjšale svojih emisij. Druga pomembna ugotovitev je, da postajajo podnebni ukrepi za destinacije vse pomembnejši dejavnik konkurenčnosti.

Da bi bila in ostala dobro pozicionirana na mednarodnem turističnem trgu, je ključno, da Slovenija pokaže in sporoča svojo zavezanost podnebnim ukrepom. Načrtovanje podnebnih ukrepov je nujno za ohranitev vodilnega položaja na trgu trajnostnega turizma.

Trajnostnost je v središču slovenskega turizma. Slovenija je zelena, deluje zeleno in spodbuja zeleno.

Cilj STO je, da Slovenija ohrani vodilni položaj v Evropi kot trajnostna turistična destinacija, kar zahteva predvsem vključevanje dejavnosti, povezane s podnebnimi ukrepi, v upravljanje z destinacijami in razvojne dejavnosti, kot je Zelena shema slovenskega turizma. V svoje promocijske in tržne dejavnosti bomo vključili tudi podnebne teme.

Glavni cilji in dejavnosti na tem področju so:

01 Komunikacija in sodelovanje obiskovalcev

Cilj: Navdihovati, obveščati in spodbujati obiskovalce, da pri načrtovanju potovanja in med njihovim obiskom izbirajo trajnostne možnosti z nizkimi emisijami ogljika.

Dejavnosti:

- Spodbujati večjo geografsko in sezonsko razpršenost obiskov ter spodbujati obiskovalce, da ostanejo dlje in vse leto potujejo trajnostno.
- Med obiskovalci spodbujati možnosti nizkoogljičnega prevoza, da se zmanjša število kilometrov, prevoženih z avtomobilom.
- Med turističnim ponudniki v slovenskem turističnem sektorju izpostaviti in spodbujati vodilne, ki imajo odgovoren odnos in so zavezani zmanjšati emisije ogljika.
- Tržne dejavnosti osredotočiti na ciljno skupino obiskovalcev, ki želijo uporabljati nizkoogljičen prevoz in iščejo edinstvena in pristna doživetja v neokrnjeni naravi ter trajnostne storitve z nizkimi emisijami ogljika.

02 Dejavno obveščanje o dejavnostih, povezanih s podnebnimi ukrepi

Cilj: Vključiti komunikacijo in ključna sporočila o dejavnostih, povezanih s podnebnimi ukrepi v vse pomembne tržne kanale STO.

Dejavnosti:

- Interna kampanja ozaveščanja za bolj urejeno, gostoljubno, zeleno, trajnostno in podnebju prijazno Slovenijo.
- Sistematično vključiti sporočila o trajnostnosti in podnebnih ukrepih v obstoječe in nove promocijske kampanje.
- Spodbujati regenerativne prakse, kot so varstvo biotske raznovrstnosti, boj proti krčenju gozdov, lokalna

hrana, kulturna dediščina in turizem, ki temelji na skupnosti, ter tako dati obiskovalcem priložnost, da naredijo nekaj za destinacijo.

- Na podlagi zgodb petih ključnih produktov (umetnost in kultura, zgodovinska mesta, aktivnosti v naravi, zdravje in dobro počutje, športni dogodki in priprave športnikov ter gastronomija in industrija srečanj) promovirati Slovenijo kot trajnostno turistično destinacijo, ki je dejavna na področju podnebnih ukrepov, kar je mogoče doseči s sodelovanjem z destinacijami in združenji ter sprejetjem usklajenega pristopa na vseh tržnih in komunikacijskih kanalih.
- Sprejeti celovit pristop k razvoju vsebin, povezanih s trajnostnostjo in podnebnimi ukrepi, na spletnih straneh STO in te vsebine posredovati prek različnih kampanj in dejavnosti STO. To vključuje objavljanje butičnih trajnostnih zgodb ter butičnih zgodb na www.tasteslovenia.si in promocijo trajnostnih ponudnikov.

03 Nizkoogljično javno naročanje

Cilj: Zmanjšati ogljični odtis tržnih dejavnosti z nizkoogljičnim javnim naročanjem.

Dejavnosti:

- Sodelovati z lokalnimi podjetji in trajnostnimi dobavitelji ter pri oblikovanju kampanj uporabiti trajnostna merila z nizkimi emisijami ogljika (npr. raba recikliranih materialov, zmanjšanje količine odpadkov, proizvodnja hrane z nizkimi emisijami ogljika in zagotavljanje učinkovite logistike).
- Slediti pristopu »najprej digitalno«, kjer je to učinkovito, ter izdelovati tiskane materiale odgovorno in z nizkim ogljičnim odtisom (npr. raba recikliranega papirja, omejitev tiskanja in uporaba okolju prijaznih črnil).
- Kot podpisnica Glasgowske deklaracije se je STO zavezala upoštevanju oglaševalskih standardov z neto ničelnimi emisijami, tj. zmanjšanje ogljičnega odtisa pri poslovanju, produkciji, nakupu medijev in sporočanju, ter usklajevanju z najboljšimi globalnimi praksami.

04 Spodbujanje podnebnih ukrepov prek partnerstev

Cilj: Skleniti strateška partnerstva in uporabiti njihove tržne kanale za oglaševanje podnebnih ukrepov v slovenskem turizmu za ustvarjanje multiplikativnega učinka.

Dejavnosti:

- Uporabiti obstoječa partnerstva za oglaševanje podnebnih ukrepov in odgovornega ravnanja med obiskovalci. Partnerstvo Varno v gore, na primer, oglašuje odgovorno obnašanje v gorah in vključuje nacionalne deležnike, kot so STO, Gorska reševalna zveza Slovenije, Planinska zveza Slovenije, Policija, Agencija Republike Slovenije za okolje, Triglavski narodni park in Skupnost Julijske Alpe.
- Spodbujati partnerstva za skupno trženje dejavnosti, ki zadevajo podnebne ukrepe, s ponudniki/destinacijami, ki so skladni s standardom Slovenia Green ali drugimi trajnostnimi standardi.
- Povezati se in sodelovati z ambasadorji slovenskega turizma, kot so športniki in umetniki, ki lahko na pristen način oglašujejo zdrav način življenja, okoljsko odgovornost in nujnost podnebnih ukrepov.

Kranjska Gora, fotografija: Jošt Gantar

Slovenska turistična organizacija
Dimičeva ulica 13, SI-1000 Ljubljana
t +386 (0)1 589 85 50
e info@slovenia.info
www.slovenia.info